

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نحوه ی

رنگ نمودن کاغذ

دارالکتابه مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران

تابستان ۱۳۹۲

رنگ ها:

۱ : حلال در آب (آب مایه):

این دسته رنگها بیشتر جهت روش غرق آبی مناسب است. هم قبل از نوشتن قطعه هم بعد از نوشتن. میزان نفوذ این دسته رنگها در کل، تدریجی و زمان براست. در مراحل خشک کردن، بخاطر تاثیر آب بر کاغذ، همواره زمان و انرژی زیادی لازم است. آثار تیغ خوردگی و ترمیم در این روش سیاه میشود و کاغذ بیش از اندازه تاثیر پذیر است.

الف: رنگ های الیاف لباس :

این رنگ ها با نشان های تجاری مختلف، در بسته هایی از عطاریها قابل تهیه اند. پس از جوشاندن رنگ در آب با در نظر گرفتن غلظت مورد نیاز استفاده می شوند. تاثیر آنها بر کاغذ به نوعی است که سطح کاغذ مات شده و جرم یا جلای خاصی از خود به جا نمیگذارد تا حین نوشتن در جریان حرکت قلم تاثیر مثبتی داشته باشند. اغلب رنگ های خواب، گرم و گیرایی دارند.

ب: رنگ های گیاهی:

مانند حنا، چایی، برگ خشک درختان مثل انگور، گل گاوزبان، پوست بادمجان، پوست سبز گردو، زعفران، کلم قرمز، پوست پیاز، لبو، ریواس. هر رنگ از هر طبقه که باشد بر بافت کاغذ تاثیر بخصوصی دارد و در ارتباط با حرکت قلم و جریان مرکب حالت های متفاوتی به وجود می آورد. مثلاً کلم قرمز علاوه بر اینکه رنگ خاکستری ملایمی می دهد باعث بیش از حد نرم شدن کاغذ شده و موقع نوشتن، کاغذ مرکب زیادی جذب می کند. اصطلاحاً مرکب خور است. در عوض پوست پیاز کاغذ را بیش از اندازه خشک می کند و باعث می شود قلم حین نوشتن با کاغذ بیش از حد درگیر شود.

ج: رنگ های خامه:

این دسته رنگها از نظر شیوه آماده کردن و اجزا و خواص رنگ بسیار به رنگ های الیاف لباس شباهت دارند. از فروشگاههای لوازم رنگ فرش وقالی قابل تهیه هستند. تنوع رنگ بسیار بالایی نسبت به رنگ های الیاف لباس موجود در بازار دارند. رنگهای خیلی خاص و تند و شادی در مجموعه آنها وجود دارد. تقریباً بیشتر رنگهای الیاف لباس و خامه نیز گیاهی هستند. منتها جهت استفاده در صنعت فراوری شده و به صورت آماده عرضه می شوند.

ح: مرکب ها:

بصورت رقیق شده یا آب مرکب وحتى غلیظ قابل اجرا هستند. جلای قابل توجه رنگ بر سطح کاغذ و تسهیل حرکت قلم و مرکب حین نوشتن قابل ملاحظه است. اگر کاغذ بعد از اجرا درست شستشو شده باشد هرگز موقع نوشتن رنگ پس نمی دهد.

د: رنگ های مخصوص گلسازی :

ازخرازیها وفروشگاههای لوازم گلسازی قابل تهیه اند. بافتهای ظریف وبسیار مطلوبی روی برخی از کاغذ ها از آنها دیده شده که از نظر هنری به جذابیت اثر کمک میکند. نسبت به رنگهای الیاف لباس جلای بیشتری هم به سطح کاغذ وهم در محلول از خود نشان میدهند. رنگ های جذاب وشادی در مجموعه ی آنها وجود دارد.

ه: ترکیبات معدنی وشیمیایی:

کات کبود، پرمنگنات، نیل، زاج، وایتکس و برخی اسیدهای رقیق شده. خیلی سریع در آب حل می شوند و تقریباً نیازی به صاف کردن وجوشاندن ندارند. از عطاری ها وفروشگاه های لوازم ومواد آزمایشگاه قابل تهیه اند.

خ: اکریلیک:

رنگ مخصوص یکی از تکنیک های نقاشی به همین نام است که در تیوپ ها وشیشه های مخصوص از فروشگاههای لوازم هنری قابل تهیه اند. حلال در آب بوده ولی بعد از اجرا و خشک شدن فقط توسط الکل قابل رفع است. کاملاً به صورت سطحی جذب میشود وموقع تیغ زدن وترمیم بکلی سفید میکند. جلای رنگ بسیار بالایی دارند و جز رنگ های درخشنده وجذاب محسوب می شوند. در امر نقاشی هنری نیز به همین ویژگی شناخته شده اند، خصوصاً نسبت به رنگ های روغنی. زیر قلم چندان مناسبی به کاغذ نمی دهند و تا حد زیادی سطح کاغذ بعد از اجرا چرب خواهد شد.

۲: رنگ های روغنی:

شامل رنگ های روغنی مخصوص نقاشی هنری، نقاشی اتومبیل و نقاشی ساختمان، نقاشی صنایع چوب، اسپری های رنگ و واکس کفش.

حلال این رنگ ها بنزین، نفت و حلال های روغنی مثل روغن برزک است. با بنزین و گاهی تینرها بهتر اجرا میشوند و جهت تهیه ی کاغذ های ابروباد در نفت حل می شوند. از محاسن رنگ های روغنی نفوذ و جذب سریع، خشک شدن سریع رنگ و از همه مهمتر عدم تاثیر بر بافت کاغذ و عدم نیاز به خشک کردن کاغذ است. پس از نظر اجرا، کار با این دسته از رنگها بسیار سریع است و تقریباً با تمام انواع روشها اعم از غرقابی، پاشیدنی و مالیدن رنگ قابل اجرا هستند (چه قبل و خصوصاً بعد از نوشتن). این دسته از رنگها قابلیت مانور بسیار بالایی دارند. در ایجاد بافت و طرح و استفاده از کلیشه ها امکانات بسیار بالایی در اختیار شخص هنرمند قرار میدهند. بخلاف رنگ های حلال در آب اجرای آن تا حد زیادی در اختیار و کنترل هنرمند است و حتی بعد از اجرا قابل اصلاح و حتی تجدید از نو هستند. قابلیت اجرای همزمان با رنگ های آب مایه و برخی از دسته رنگ های دیگر را دارند. دوام بسیار بالایی دارند و فقط در معرض نور شدید آفتاب گاهی تضعیف می شوند، که معمولاً در رسته مقوله ی هنر و آثار هنری کمتر پیشامد می کند.

بوی بد رنگ که آنهم به مرور زمان از بین میرود از ایرادهای کار است. ایجاد حساسیت های پوستی یا تنفسی برای افراد حساس نیز از معایب کار با این دسته از رنگ هاست. بهترین نوع این مجموعه رنگ ها با توجه به انواع کاغذ و خصوصاً کاغذ های گلاسه، رنگهای مخصوص نقاشی اتومبیل و رنگ های صنایع چوب است.

حلالیت سریع، چسبندگی بسیار بالا، شفافیت رنگ، جذب سریع و یکدست، آنها را نسبت به رنگهای نقاشی ساختمان و حتی نقاشی هنری متمایز می کند.

رنگهای نقاشی هنری اغلب چسبندگی کافی خصوصاً بر کاغذهای گلاسه ندارند. رنگهای روغنی نقاشی ساختمان از شفافیت و چسبندگی کافی برخوردار نیستند.

عمده ترین ایراد رنگهای روغنی چرب شدن کاغذ بعد از اجرا است که موقع نوشتن گاهی موجب دردسر می شود. از مجموعه ی جذاب و متنوع رنگ های روغنی صنایع چوب، شاپون است.

شاپون در واقع رنگی غلیظ با تمام ویژگیهای قیر حل شده در بنزین است با تمام مزایا و ویژگیهای صنعتی آن. شاپون را در ظرفهای یک کیلویی یا بزرگتر میتوان از تمام رنگ فروشی ها با درجات تیره و روشن متنوع تهیه کرد.

۳- جوهر رنگ یا رنگ های حلال در تینر :

شامل انواع جوهر رنگ ها مثل جوهر چوب، جوهر چرم، جوهر رنگ های فوری. این مجموعه رنگ ها قابلیت اجرای بسیار سریع دارند و این بخاطر سرعت خشک شدن آنهاست. رنگ های بسیار شفاف و زلالی هستند. چسبندگی و نفوذ بالایی دارند و ویژگیهای آنها حین اجرا، گاه غیرقابل پیش بینی و ناشناخته است.

حین کار در برخورد با هر کاغذی و هر درجه از تینر اتفاقیهای متفاوتی رخ می دهد که گاه بسیار جذاب است. در صورت عدم رضایت از نتیجه کار به راحتی قابل رفع و قابل تکرارند. کمترین پوشش رنگ را خصوصاً پس از نوشتن روی خط دارند. ولی در صورت تکرارهای زیادی و سروکار داشتن خط بارنگ بخش مختصری از مرکب را در خود حل میکند. در مقابل نور و خصوصاً تابش شدید آفتاب بسیار فرارند. موقع کار باید تسلط و سرعت عمل را بالا برد تا در هزینه ها صرفه جویی شود. تیغ خوردگی و ترمیم بعد از نوشتن کمتر سیاه میکند. برخی از این دسته رنگ ها را میتوان از پشت کاغذ اجرا کرد. رنگ از بافت و روزنه های کاغذ عبور خواهد کرد و طرف مقابل را در بر می گیرد و این ویژگی خصوصاً برای کاغذهای نوشته شده که مرکب و رنگ حساسی دارند یک امتیاز است. توصیه اکید می شود که موقع کار با رنگهای حلال در بنزین و نفت یا تینر از فضاها باز استفاده شود.

جوهر چرم خصوصاً و جوهر چوب، هاله ها و حالات بسیار ملایم و جذابی به وجود می آورند. به خاطر شفافیت و نازکی لایه رنگ بهترین گزینه برای ایجاد بافت چروک و پتینه هستند. تقریباً در مقایسه با انواع رنگ های مورد بحث، زیر قلم بسیار مطلوب و قابل توجهی به کاغذ می بخشد. اغلب چربی قابل ملاحظه ای به وجود نمی آورند. تینرهای فوری درجه بالا مثلاً ۲۰۰۰۰ و بالاتر پیشنهاد میشود. تینرهای روغنی شباهت زیادی به نفت دارند و اصلاً برای کار پیشنهاد نمی شوند.

۴ : رنگ های اکولین:

این دسته از رنگها، رنگهای حلال در الکل هستند و مخصوص تکنیک های نقاشی هنری اند. پوشش رنگ کلاً شفاف، سطحی و نازک است و کاغذ تا حدود زیادی چرب میشود. زیر قلم چندان مناسبی به کاغذ نمی دهند. موقع اجرا خیلی قابل کنترل نیستند ولی در برخی روشها مثلاً پاشیدن رنگ، قابلیت خوبی دارند. از فروشگاه های لوازم هنری قابل تهیه هستند.

۵ : رنگ های اکریلیک:

این دسته رنگ ها، مخصوص نقاشی تکنیک اکریلیک است. که قبلاً به آن در بخش رنگهای حلال در آب اشاره شد.

۶: رنگ های پودری:

این دسته از رنگها تنها رنگهایی هستند که به صورت خشک و بیشتر بعد از نوشتن خط بکار می آیند. بسیار قابل کنترل اند. بیشتر روی کاغذهای غیر گلاسه کارآمدند.

پوشش رنگ خیلی خیلی سطحی، نازک و قابل رفع است. قابلیت بافت دهی و کاربرد موثر کلیشه ها در این روش قابل توجه است. جهت رنگ کردن موقت و دایم در هر شرایط قابل استفاده اند. اجرا کردن ابعاد خیلی بزرگ آن دشوار و نیاز به مهارت و حوصله ی کافی دارد.

در ترمیم و تیغ خوردگی چندان سیاه نمیکند. کاربرد این رنگ ها در اصل مخصوص کینتکس و تزیینات ساختمان است.

تقریباً غیر حلال در آب بوده و با پنبه یا دستمال به صورت خشک اجرا میشوند. بسیار ارزان، بدون بو، قابل حمل و قابل اجرا در هر شرایط و هر محیطی حتی هنگام سفر و موارد اورژانسی است.

روش ها

۱) غرق آبی:

غیر از رنگ های پودری، بقیه ی انواع رنگ با این روش قابل اجرا هستند. رنگ های حلال در آب نیاز به زمان و انرژی جهت خشک کردن کاغذ پس از اجرا دارند. همیشه باید حجم زیادی از رنگ موجود باشد. در رنگ های حلال در بنزین و تینر تبخیر بسیار بالاست و نیاز به بهسازی روش کار جهت صرفه جویی در هزینه ها دارد. بیشترین سیاه شدگی جای تیغ خوردگی و ترمیم خط در این روش اتفاق می افتد.

روش کار عبارت است از تهیه ی میزان قابل توجهی از رنگ و ریختن آن در ظرف، متناسب با ابعاد کاغذ و فروردن کاغذ در مایع رنگ.

متناسب با غلظت رنگ، نفوذپذیری کاغذ و درجه نفوذ رنگ دقایق و گاه ساعتی کاغذ باید در رنگ بماند. در پایان با احتیاط تمام، کاغذ را از گوشه گرفته و از ظرف و رنگ خارج میکنیم (در موارد حساس و کاغذهای نوشته شده، بهتر است رنگ را با احتیاط از ظرف خارج کنیم نه کاغذ را از رنگ) در رنگ های حلال در آب سطح کاغذ را زیر باریکه ای از جریان آب شستشو داده جهت پالیدن آب کاغذ، آنرا روی شیشه نصب میکنیم. اکنون کاغذ را وارد مرحله ی خشک کردن می کنیم که شامل روش های بسیار متنوعی است.

رنگ های روغنی و جوهرهای رنگ نیازی به شستن سطح کاغذ و نصب روی شیشه یا مراحل خشک کردن ندارند. فقط کافی است کاغذ را از یک گوشه آویزان کنیم تا ظرف کمتر از یک دقیقه رنگ کاملاً خشک شود.

با قرار دادن اجسام طرح دار یا سطوحی که بافت های بخصوصی دارند روی کاغذی که در رنگ غرق شده است می توان طرح و بافتهای ویژه ای پدید آورد. استفاده از کلیشه و شابلون های طراحی شده و حتی نوشتاری روی سطح کاغذ غرق شده در رنگ، بسته به ذوق و خلاقیت فرد پیشنهاد میشود.

مثلاً برگهای درختان، ریزبرگ های رنگ های گیاهی، اجسام طرح دار مثل گلدان ها، قاشق چنگالها، توری و فنسهای فلزی و حتی جرم های ته نشین شده رنگ روی سطح کاغذ، ایجاد بافت و طرح های بسیار جذابی خواهند کرد.

خشک کردن کاغذ:

کاغذی که با روش غرقابی رنگهای آب مایه رنگ شده یا آهار شده باشد باید بعد از رنگ یا آهار با صرف وقت و انرژی بصورت مطلوب خشک شود تا هم موقع نوشتن کاملاً صاف و هموار باشد هم موقع چسب زدن و قطعه کردن اشکال خاصی بوجود نیاید.

البته روشهای متفاوتی وجود دارد که ممکن است در اینجا اشاره ای به آن نشود و دلیل بر صحیح نبودن آن نیست. حتی روشهای ابداعی بر اثر خلاقیت و هوش و استعداد هر شخصی ممکن است مطرح شود که قطعاً ارزش امتحان کردن را دارند.

اکنون به بیان برخی از آنها میپردازیم:

۱- اتو و حرارت:

هر بافت گیاهی و به تبع آن هر کاغذی در اثر حرارت تحت تاثیر قرار میگیرد و خیلی راحت می سوزد. پس این روش چندان مناسبی نیست ولی لا اقل پس از نوشتن اشکال کمتری به وجود میآید. پس قبل از نوشتن بهتر است کاغذ حرارت نبیند خصوصاً برای قلم های خیلی ریز و کاغذهای صنعتی اسید خورده .

در این روش یک سطح صاف، با واسطه ی چند لایه کاغذ یا پارچه صاف در زیر و روی کاغذ رنگ شده قرار داده، با درجه ی بسیار ملایم روی کاغذ اتو می کشیم تا خشک شود. بخاطر اینکه تمام سطح کاغذ همزمان حرارت نمی بیند و همزمان خشک نمیشود، اضلاع کاغذ دارای موج های ناخواسته ای می شود که موقع چسباندن و قطعه کردن اثر، مشکل ایجاد می کند.

۲- آویزان کردن:

برای کاغذهای ابعاد بزرگ با آویزان کردن کاغذ رنگ شده از بند و تحت کشش قرار دادن کاغذ توسط چند جسم سبک از پایین منتظر خشک شدن کاغذ مینشینیم که البته روش چندان قابل کنترل و مطلوبی نیست ولی در مواقع اضطرار روش بدی نیست. در هر صورت در این روش ناصافی سطح کاغذ و خصوصاً موج در اضلاع کاغذ اجتناب ناپذیر است.

۳- اعمال فشار:

زیر فرش یا موکت:

کاغذ رنگ شده در ابعاد بزرگ که ترجیحاً خط روی آن نوشته نشده باشد را پس از آنکه از شیشه جدا کردیم زیر فرشی که زیر آن کاملاً مسطح باشد و حتی بهتر است زیر ۲ لایه فرش قرار دهیم تا به مرور زمان خشک شود. اضلاع کاغذ احتمالاً صاف خواهد شد ولی ناصافی سطح کاغذ ناگزیر است.

لوله پیچ کردن:

پس از جدا کردن کاغذها رنگ شدن از شیشه و ترجیحاً کاغذی که خوشنویسی نشده باشد، چند تا در میان با گذاشتن روزنامه لابلائی کاغذها آنها را لوله پیچ میکنیم تا پس از گذشت زمان کاغذها بخشکند. عمده ایراد این روش اضافه طولی است که کاغذ پیدا می کند. ضمناً چینهایی در سطح کاغذ به وجود می آید (به خصوص در کاغذهای ضخیم تر). در لوله پیچ کردن کاغذ اختلاف اندازه در اضلاع کاغذ نیز به وفور اتفاق می افتد.

زیر روزنامه یا پارچه:

پس از گرفتن عمده ی رطوبت کاغذ در الصاق به سطح شیشه کاغذ یا کاغذها را زیر صفحات روزنامه یا پارچه ی صاف وریز بافت قرار می دهیم وبا یک فشار ملایم و کوتاه بخشی از رطوبت کاغذها را می گیریم. این کار با عوض کردن پارچه یا روزنامه ها، آنقدر تکرار می کنیم تا آخرین نم و رطوبت کاغذ گرفته شود. در نهایت با یکی در میان کردن کاغذهای رنگ شده با صفحات روزنامه یا پارچه آنها را بین دو سطح صاف زیر فشار زیاد قرار میدهیم، تا با گذشت لا اقل نصف روز کاغذها عین روز اول خشک شوند. بهتر است در این روش تعداد عمده ای کاغذ را با هم رنگ کنیم تا از نظر زمانی مقرون به صرفه باشد. تقریباً این تنها روشی است که اگر درست اجرا شود کاغذ دقیقاً عین حالت روز اول خشک خواهد شد و حجم ۱۰۰ صفحه کاغذ رنگ شده خشک شده با ۱۰۰ صفحه کاغذ رنگ نشده برابری خواهد کرد. البته باز هم در هر شرایطی و در هر مرحله ای کاغذی که خشک شده نسبت به جریان هوا حساس و موج پذیر است. چون همچنان رطوبت از دست می دهد. بهتر است بعد از اتمام مراحل خشک کردن کاغذها را لابلائی صفحات کتابی که از جنس کاغذ تحریر است چیده و در قفسه نگهداری کنیم حتی چندین بار این کار را تکرار کنیم تا تمام رطوبت کاغذ از جان کاغذ گرفته شود. هیچ وقت از رطوبت باقی مانده در جان کاغذ نباید غافل شد خصوصاً برای قلم های ریز و غبار.

۴ - روش آبجسب یا ثابت کردن از چهار ضلع:

این روش بیشتر مناسب کاغذهای بسیار بزرگ و خصوصاً آهار شده است. در قدیم و روشهای سنتی، کاغذ آهار شده در مجاورت هوا خشک می شد و با کشیدن مهره، بخشی از ناهمواری کاغذ رفع می شد. سپس با پرس کاغذ در زمانهای طولانی (یکی دوساله) کاغذ را به بهترین روش صاف و هموار می کردند. اما امروزه با در اختیار داشتن ابزاری مثل آبجسب کاغذهای بسیار بزرگ و حتی آهار شده را به صاف ترین حالت و در سریع ترین زمان ممکن میتوان خشک کرد.. در این روش بهتر است قبل از آهار یا قبل از اجرای رنگ ۴ ضلع کاغذ با دقت روی سطحی کاملاً صاف مثل تخته مهره ثابت شود.

کاغذی که خیس باشد اگر از ۴ گوشه فیکس شود (خصوصاً کاغذهای غیر دست ساز) بعد از خشکیدن به راحتی شکاف خورده متلاشی میشود. قابل ذکر است موقع زدن آبچسب ها روی اضلاع، خیسی وعمده رطوبت آبچسب گرفته شود تا موجب چین خوردگی در لبه های کاغذ نشود.

کاغذی که از این طریق رنگ یا آهار می شود و خشک می گردد چون فقط از یک طرف تحت تاثیر رنگ و آهار بوده، بعد از جدا شدن از تخته مهره سریعاً جمع میشود و تا زمانی که در جریان هوای آزاد باشد این جمع شدن ولوله شدن ادامه دارد، تاجایی که دیگر نمیتوان کاغذ را باز کرد و مثل یک کاغذ صاف مورد استفاده قرار داد.

در موقع مقتضی به چاره این مشکل اشاره خواهیم کرد.

در پایان یادآور میشود که الهام گرفتن از روش های صنعتی جهت خشک کردن کاغذ نیز بسیار مفید و مقرون به صرفه است.

۲ - پاشیدن رنگ:

ابزارها: مسواک، فوتک، اسپری، پیستوله، ایربراش

در این مقال مجال معرفی ابزارهای مورد استفاده در این روش نیست. پرکاربردترین ابزار برای یک هنرمند در اتاق کوچک محل کارش یک فوتک است که عبارت است از ۲ قطعه لوله ی نازک متصل بهم که یکی در رنگ قرار می گیرد و دیگری که به منظور گذاشتن دهان و فوت کردن در نظر گرفته شده است. ریزی و درشتی نقطه هایی که در کار با فوتک، اسپری، ایربراش و پیستوله به وجود می آید به چند عامل بستگی دارد. در کار با فوتک، در یک جمله هر چه که فاصله ی تا کاغذ، غلظت رنگ و قدرت یا فشار باد بیشتر باشد نقاط حاصل روی سطح کاغذ ریزتر خواهد شد و برعکس. هرچه لوله ی موجود در رنگ نازک تر و بلندتر باشد نقاط ریزتری حاصل می شود.

با این توصیف میتوان تمام پارامترهای موجود را هنگام کار با پیستوله یا ایربراش و غیره جهت حصول به نتیجه مطلوب تغییر داد.

ایجاد تنالیده های متنوع از یک گوشه به گوشه ی دیگر کاغذ با ایجاد کنتراست در رنگی که روی کاغذ می نشیند، یا بکارگیری کلیشه و شابلون هنگام رنگ آمیزی کاغذ میتواند به جذابیت کار بیفزاید.

۳- مالیدن رنگ یا انتقال غیرمستقیم رنگ:

قلم مو:

با استفاده از قلم مو با توجه به نحوه ی حرکت دست میتواند کاغذ را به شکل های مختلف رنگ کرد.

پنبه و دستمال:

بعد از نوشتن خط استفاده از قلم مو یا پنبه و دستمال جهت رنگ کردن کاغذ کار حساسی است جز در مورد رنگ های پودری که به صورت خشک روی سطح کاغذ با پنبه اجرا می شود.

در این روش و این دسته از رنگها بهتر است با استفاده از کلیشه های حاشیه و طرح دار، در نتیجه ی کار تنوع و جذابیت بوجود بیاوریم.

سلیفون یا پلاستیک فریزری:

در این روش یک قطعه سلیفون یا پلاستیک نازک را بزرگتر از اندازه مورد نظر روی سطح کاملاً صافی از چهار گوشه (ونه از ۴ ضلع) مهار میکنیم. حال توسط قلم مو یا دستمال پارچه ای تمام سطح پلاستیک را به رنگ (چه روغنی یا آبمایه وانواع دیگر) آغشته کرده قبل از خشک شدن کامل (درحالتی که زنگ دونم باشد و خیس هم نباشد) کاغذ را از روی یک گوشه روی رنگ قرار میدهیم و ادامه میدهیم تا کاغذ روی سطح قرار بگیرد. حال با مهار کردن کاغذ بدون اینکه اجازه دهیم کاغذ روی رنگ حرکت کند از یک طرف به طرف دیگر روی کاغذ دستی میکشیم و پس از اینکه مطمئن شدیم همه جای کاغذ رنگ شده است از یک گوشه، با یک حرکت پیوسته کاغذ را بلند میکنیم. این روش نیاز به تجربه و تکرار زیاد دارد. غلظت، نوع و میزان خیسی رنگ روی سطح سلیفون یا فریزری در نتیجه ی کار موثر است.

شیشه:

این روش خیلی شباهت به رنگ روی سلیفون یا پلاستیک فریزری دارد. منتهی اینکه چگونه روی کاغذی که روی رنگ قرار دارد فشار دهیم. در نتیجه ی کار تاثیر دارد. فشار مستقیم دست روی قسمت به قسمت کاغذ یا کشیدن دست از یک گوشه به سمت گوشه ی دیگر یافشار از طریق یک قطعه شیشه به اندازه ی کاغذ (یعنی درگیر کردن کل سطح رنگ با کاغذ به صورت همزمان در یک لحظه) را امتحان کنید و نتایج حاصل را بررسی کنید. بافت حاصله در این دو روش اخیر تقریباً غیر قابل کنترل و غیر قابل پیش بینی است. حین کار از اتفاقاتی که می افتد، استقبال کنید تا به مهارت کافی دست یابید.